

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 listopada 2017 r.,

sprawy **J. K.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 4 kwietnia 2017 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 16 listopada 2016 r.

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;**
- II. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego;**
- III. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S., Kancelaria Adwokacka w [...], kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego . w [...] z dnia 16 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt V K .../13:

- I. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J.K. w pkt I aktu oskarżenia uznał go za winnego tego, iż w dniu 1 lipca 2013 r. usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do stanowiącej własność A. J. piwnicy oznaczonej nr 107 w

budynku wielorodzinnym przy ul. P. 2 w [...] poprzez odgięcie drzwi aluminiowych, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na brak przedmiotów pozostających w jego zainteresowaniu, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne. Czy ten zakwalifikował jako występki z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.

- II. w ramach zarzuconego oskarżonemu J. K. w pkt II aktu oskarżenia czynu uznał go za winnego tego, iż w dniu 14 lipca 2013 r. w [...] przy ul. S.4C dokonał zaboru w celu przywłaszczenia roweru górskiego marki Kross Action o wartości nie niższej, niż 480 zł i nie większej, niż 520 zł, działając na szkodę M. G., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, kwalifikując ten czyn jako występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na mocy art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.
- III. w ramach zarzuconego oskarżonemu J. K. w pkt III aktu oskarżenia czynu przyjął, że w dniu 5 października 2013 r. w [...] na parkingu podziemnym w budynku przy ul. Stawki 6 dokonał zaboru w celu przywłaszczenia kołpaków z samochodów osobowych marki Mercedes [...] - w ilości 12 sztuk i łącznej wartości nie większej, niż 452 zł, działając na szkodę R.N., co stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. i na mocy art. 5 § 1 pkt. 4 k.p.w. w zw. z art. 400 § 1 k.p.k. postępowanie w zakresie tego czynu umorzył.
- IV. w ramach zarzuconych oskarżonemu J. K. w pkt IV i V aktu oskarżenia czynów uznał go za winnego tego, iż w okresie od dnia 23 maja 2013 r. do dnia 25 maja 2013 r. w [...], na parkingach podziemnych w budynkach przy ul. S. 6 i S. 4E, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał zaboru w celu przywłaszczenia kołpaków z samochodów osobowych marki Mercedes [...] oraz z pojazdu marki Jaguar XJ [...] - w łącznej ilości 16 sztuk i o łącznej wartości nie mniejszej, niż 518,48 zł i nie większej, niż 767 złotych, działając na szkodę R. N. i T.N., nadto dokonał zaboru kołpaków z samochodu osobowego marki Mercedes Benz E -

w łącznej ilości 4 sztuk i o łącznej wartości nie mniejszej, niż 104,76 zł i nie większej, niż 231 zł, działając na szkodę M. O. i P. O., tym samym dokonał zaboru rzeczy o łącznej wartości nie mniejszej, niż 623,24 zł i łącznej wartości nie większej, niż 998 zł, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne co stanowi występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na mocy art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.

- V. Na mocy art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu w pkt. I, II i IV kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2017 r., zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że uchylił pkt II wyroku i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. postępowanie w tym zakresie umorzył. W punkcie V połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt I i IV wyroku i wymierzył karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego zarzucając mu:

1. rażące naruszenie prawa, mogące mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia:
 - 1.1. rażące naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 k.p.k., poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień oskarżonego J. K., podczas gdy biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego w przedmiocie popełnienia czynu z pkt I, należy zauważyć, iż oskarżony był konsekwentny i jednoznacznie nie przyznawał się do jego popełnienia, stanowczo twierdził, iż uszkodził drzwi celem znalezienia ścierki, którą chciał wytrzeć ubranie i rower, jego wyjaśnienia były spójne i niezmiennie w tej materii, ponadto mają odzwierciedlenie w dowodach z zeznań świadków pośrednio uczestniczących w zdarzeniu, m.in. w zobrazowaniu miejsca czynu i powstałej szkody, a także ewentualnych uszkodzeniach innych drzwi komórek lokatorskich i opinii

biegłych psychiatrów, którzy rozpoznali u niego jednostkę chorobową osobowości nieprawidłowej, co wprawdzie nie wpływa na poczytalność, jednakże wiąże się z innymi zaburzeniami osobowościowymi, w tym z możliwością wyładowań emocjonalnych, co mogło mieć wpływ na impulsywne zachowanie skazanego i w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, iż J. K. usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do stanowiącej własność A. J. piwnicy poprzez odgięcie drzwi aluminiowych, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na brak przedmiotów pozostających w jego zainteresowaniu.

w odniesieniu do czynu IV:

- 1.2. naruszenie art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotnych okoliczności mających znaczenie dla sprawy, które to wynikają z ustnej opinii uzupełniającej biegłego M. Z. (k.79l v) i odnoszą się do wyceny przedmiotu kradzieży, w szczególności do oszacowania wartości rzeczy używanych i jej niwelacji nawet o 50% w dół, należy zauważyć, iż przedmiotowe dekle ochronne felg aluminiowych kół jezdnych, po ich odłączeniu, mają samodzielny byt i są rzeczą ruchomą w rozumieniu cywilistyczno-prawnym oraz mogły ulec naturalnemu zużyciu czy uszkodzeniu podczas ich eksploatacji w związku z pełnioną przez nich funkcją, mając na uwadze rok produkcji wskazanych pojazdów, który to dowód został uznany za wiarygodny w całości, a zatem powinien stanowić podstawę dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych jak w opisie czynu IV;
- 1.3. naruszenie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k., polegające na niedopuszczeniu z urzędu dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy ds. wyceny ruchomości, w szczególności pojazdów mechanicznych, w sytuacji gdy zaszły wątpliwości co do oszacowanej wartości przedmiotu zaboru na dzień zaboru - dekle ochronnych felg aluminiowych kół jezdnych i ocenie zostały poddane nowe tego rodzaju przedmioty, bez uwzględnienia ich zużycia czy uszkodzenia przez okres począwszy od dnia ich produkcji, przy niezbędności uwzględnienia również szczegółowych informacji zawartych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia wartości przedmiotu zaboru, określając ją w sposób zawyżony i

nieadekwatny do stanu fizycznego z daty zaboru;

- 1.4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 278 § 1 k.k., poprzez przyjęcie, iż oskarżony J. K. swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie znamiona przestępstwa stypizowanego w tym przepisie, podczas gdy biorąc pod uwagę całokształt materiału dowodowego, w tym w szczególności opis przedmiotu wykonawczego zaboru z aktu oskarżenia, należy uznać, że nie zostało wyczerpane znamię przedmiotu wykonawczego czynności sprawczej - rzeczy ruchomej, będącej przedmiotem zainteresowania skazanego, tj. dekle ochronnych felg aluminiowych kół jezdnych, w sytuacji gdy J. K. został skazany za zabór w celu przywłaszczenia kołpaków samochodowych, tj. rzeczy ruchomej zgoła odmiennej aniżeli dekle ochronne felg aluminiowych kół jezdnych.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części i uniewinnienie skazanego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie uznanie, iż czyn opisany w zarzucie I stanowi wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., natomiast czyn opisany w zarzucie IV, przy uwzględnieniu wartości obniżonej o zużycie przedmiotu zaboru, stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. i umorzenie postępowania w tym zakresie na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 400 § 1 k.p.k.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Okręgowej w [...] wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę na korzyść skazanego J. K. okazała się niezasadna w stopniu oczywistym, a podniesione w niej zarzuty odnoszące się do naruszeń prawa procesowego i materialnego, żadną miarą nie mogły zasługiwać na uwzględnienie.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że stosownie do dyspozycji art. 519 k.p.k. w zw. z art. 520 § 1 k.p.k. strony mogą wnosić kasację wyłącznie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. W niniejszej sprawie takim wyrokiem było rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w [...], którym orzeczenie Sądu I instancji w odniesieniu do czynów z pkt I i IV zostało utrzymane w mocy. Skoro, zatem skarżący zarzuca błędne ustalenie wartości przedmiotu zaboru, to w istocie

kwestionuje on wyrok Sądu I instancji, a nie wyrok Sądu odwoławczego. Jeśli się natomiast zważy, że stosownie do treści art. 523 § 1 k.p.k., kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest oczywistą sprawą niedopuszczalność posługiwania się w postępowaniu kasacyjnym zarzutem dowolności ustaleń. Ustawodawca, po to bowiem wprowadził szczególne wymagania pod adresem podmiotów sporządzających kasacje, aby zarzuty i treść nadzwyczajnego środka zaskarżenia uwzględniały wymagania ustawowe obowiązujące w tej mierze. Tymczasem w niniejszej sprawie autor kasacji miał zasadnicze trudności z wykazaniem naruszenia podanych przez siebie przepisów prawa procesowego, o czym świadczy praktyczny brak argumentów dotyczących zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 k.p.k. oraz art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k.

Nie sposób skutecznie stawiać w rozpoznawanej sprawie zarzutu obrazy art. 7 k.p.k., w zakresie oceny wyjaśnień J. K. co do czynu z pkt I w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł obrazić wskazanego przepisu. Sąd odwoławczy wyraźnie natomiast podkreślił, że nie znalazł żadnych podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów i poczynionych w oparciu o nią ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy uznał za własne stanowisko Sądu meriti w zakresie oceny wyjaśnień oskarżonego odnośnie przyczyn odgięcia przez niego części drzwi do pomieszczenia piwnicznego i braku woli zaboru w celu przywłaszczenia jakiegokolwiek rzeczy z tego pomieszczenia. Zdaniem Sądu, oskarżony nielogicznie i niezgodnie z doświadczeniem życiowym wskazywał, że chciał jedynie wyciągnąć szmatę do wytarcia roweru i odgiął drzwi od piwnicy w takim stopniu, że do środka mogła wejść dorosła osoba jedynie w celu uwolnienia zaklinowanej w drzwiach podczas wyciągania tej szmaty ręki (s. 7-8 uzasadnienia SO). Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd odwoławczy, przyjęcie takiej wersji wydarzeń byłoby ponadto nielogiczne chociażby w kontekście faktu, iż znajdujące się w piwnicy rzeczy były porzucane, co bezspornie świadczy o tym, że oskarżony dokonywał przeszukania tego pomieszczenia w celu zaboru interesujących go przedmiotów.

Sąd Odwoławczy trafnie ocenił także, że niezasadny był zarzut obrazy art. 410 k.p.k., którego to naruszenia nie sposób doszukiwać się w realiach niniejszej sprawy. Obraza normy z tego przepisu zachodzi wówczas, gdy sąd wprowadzi do materiału dowodowego określony dowód, a następnie zostanie on pominięty podczas wyrokowania. Wbrew zarzutom skarżącego, analiza akt sprawy prowadzi do stwierdzenia, że Sąd pierwszej instancji, a za nim Sąd odwoławczy, oparły swoje rozstrzygnięcia o całość zgromadzonego materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie i zapadłe rozstrzygnięcie jest wynikiem analizy całokształtu wynikających z tych dowodów okoliczności, w tym także tych podniesionych w punkcie 1.2. kasacji, a odnoszących się do ustnej opinii uzupełniającej biegłego M. Z. w przedmiocie wyceny przedmiotu kradzieży. W tym kontekście należy zauważyć, że w uzupełniających opiniach biegłych jako podstawę wyliczeń wartości skradzionych dekli przyjęto ceny obowiązujące u oficjalnych dealerów samochodowych, nie zaś ceny z aukcji internetowych. Biegły H. B. wskazał bowiem, że konkretne dekle stanowiące przedmiot kradzieży są tego rodzaju elementami, których zużycie nie wynika z przebiegu, czy czasu ich użytkowania. Są to elementy stałe, zakładane raz i w przypadku braku uszkodzeń mechanicznych są zawsze jakościowo dobre (k. 843v-844, t. V). Ponadto biegły M. Z. wskazał, że przy wartości szkody poniesionej przez właściciela powinno się przyjmować szkodę w wymiarze wartości nowych części oryginalnych (k. 791v, t. IV). Należy także podkreślić, że biegli ci niezależnie od siebie dokonali wyceny skradzionych przedmiotów i doszli do podobnych wniosków. Drobne różnice w podawanych przez nich kwotach nie były natomiast znaczące i oceniając je nie przekroczono w żaden sposób granicy swobodnej oceny dowodów. Z tego też względu trudno doszukiwać się, jak oczekuje skarżący, aby doszło do naruszenia art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k., gdyż procedujące w sprawie sądy nie miały żadnych wątpliwości co do poprawności oszacowanej przez biegłych wartości przedmiotu zaboru na datę przypisanego oskarżonemu czynu z pkt IV wyroku Sądu I instancji.

Odnosząc się natomiast do ostatniego zarzutu opisanego w pkt 1.4., tj. naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 278 § 1 k.k. wskazać należy, że skarżący popada w sprzeczność. O ile bowiem w zarzutach odnoszących się do

naruszeń w sferze prawa procesowego kwestionuje ustalenia w zakresie wartości przedmiotu zaboru, o tyle zarzucając obrazę art. 278 § 1 k.k. twierdzi, że w opisie czynu nie wskazano na przedmiot wykonawczy czynności sprawczej. Potwierdza to zresztą także i treść apelacji, w której tożsama argumentacja w zakresie przyjętej nomenklatury przedmiotu czynności wykonawczej służyła uzasadnieniu zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Do kwestii tych poprawnie i wyczerpująco odniósł się Sąd odwoławczy. Z pewnością zamienne nazewnictwo i określanie tych rzeczy jako: dekle, dekielki, kołpaki, kołpaczki nie dekompletowało w opisie czynu przypisanego (pkt IV) znamion przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. Określenia te używane były na oznaczenie tych samych przedmiotów, a biegli wskazując na wartość dekli utożsamiali je z kołpakami, o czym świadczy chociażby fakt, że w postanowieniu o zasięgnięciu opinii biegłego w ten właśnie sposób nazywano skradzione przedmioty.

Mając na uwadze powyższe, oraz uwzględniając, że w sprawie nie zachodzą tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze, wymienione w art. 439 § 1 k.p.k., kasacja została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., jako oczywiście bezzasadna.

Z uwagi sytuację majątkową skazanego Sąd Najwyższy na podstawie art. 624 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążył Skarb Państwa, albowiem istnieją podstawy faktyczne do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla zobowiązanego zbyt uciążliwe.

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu Sąd Najwyższy orzekł zgodnie z § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714).